

37. Ciepiałów - synagoga

Ciepiałów został założony przez Marcina Kazanowskiego w roku 1548. Początkowo nazywał się Grzymałów, od herbu założyciela, jednak nazwa ta nie przyjęła się. Była to miejscowość, w której Żydzi do II wojny światowej

stanowili blisko połowę ogółu ludności. Po wybuchu wojny, zostali zamknięci w małych gettach, a następnie wywiezieni do obozów zagłady. Najciekawszym zabytkiem miejscowości jest będąca już w częściowej ruinie **synagoga**. Do jej budowy przystąpiono w 1887 roku. Wzniesiona została według projektu architekta z Łży Lucjana Mierzejewskiego, na miejscu innej świątyni, która spłonęła w wyniku pożaru miasta. Dnia 9.VII.1915 roku, w wyniku działań wojennych synagogę spalono. Wyremontowano ją dopiero w 1929 roku. Podczas II wojny przystosowano ją na magazyn. Synagoga zbudowana jest z czerwonej cegły, przykryta czterospadowym łamanym dachem polskim, krytym wtórnie blachą. Wybudowana na planie prostokąta. Od strony rynku bryłę budynku tworzy piętrowy portyk wsparty na trzech masywnych arkadach. Tędy wiedzie główne wejście do budynku. Pod arkadami bocznymi było wejście na piętro, do babińca. Na arkadach znajdują się cztery kolumny. Ściany boczne, jak i ściana frontowa, za portykiem, są zwieńczone gzymsem o bogatym, utrzymanym w formie klasycznej profilu. W ścianach północnej, wschodniej i południowej znajdują się półkoliste otwory okienne z częściowo zachowaną stolarką okienną i szybami. We wnętrzu synagogi całkowicie przebudowanym, istnieje jednak wnęka na zwoje Tory, która jak w większości synagog znajdowała się w centralnej części ściany wschodniej.